



## 2023/24 MORALO WA NAHA WA HO RUTA WA SELEMO: SESOTHO PUO YA TLATSETSO: KEREITI YA 9 (KOTARA YA 1)

KOTARA YA 1				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
1-2	<p>Tekanyetso ya motheo e radilweng le ho hlophiswa maemong (e hlophisitsweng sekolong) e a loketseng e sita le ho tjhorisa baithuti ka dintho tse ntjha ho tshwanela ho etswa matsatsing a mararo a qalang beke kotareng. Letsatsi la 1-3 dintlha tsohle di lokelwa ho rekotwa ele ho lekola boiphihlelo le dikgaello tsa baithuti selemo se sa qala. Tlhahiso leseding ena e tla sebediswa ho fana ka boeletsu bakeng sa ho ruta le ho fana ka mosebetsi ya dithlakiso ho baithuti</p>			
	<p><b>Mawa a ho bua le ho mamela Puisano ya sehlopha (e etelletswe pele ke titjhere)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho mamela/ shebella papatso le ho buisana ka yona</li> <li>Sehalo</li> <li>Lebelo</li> <li>Tshebediso ya puo e fehleng maikutlo le hlohleletsang</li> <li>Boholo le bonyane ba fonte</li> <li>Puo ya mmele</li> </ul>	<p><b>Ho bala/ ho boha bakeng sa kutlwisiso (ditema tse bohawang tse kang papatso/ phoustara/ dikhathunu/ diseterepe)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola/ ho tlovisa ditema mahlo</li> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Iketsetse diqeto (baphetwa, sebaka, tikoloho, molaetsa)</li> <li>Iketsetse moelelo wa mantswa a sa tiwaelehang ka bokgoni ba ho hlasela mantswa</li> <li>Puo ya maikutlo</li> <li>Puo ya mmele</li> <li>Tshebediso ya matshwao a puo le fonte</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pele ho ho bala (hlahisa tema)</li> <li>Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso)</li> </ul>	<p><b>Ditema tsa kgokahano: Papatso/ phoustara</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopeho se nepahetseng</li> <li>Sepheo</li> <li>Makgetha a tema</li> <li>Tshebediso ya puo</li> <li>Rejistara, kgetho ya mantswa, tlhaloso e hlakileng</li> </ul> <p><b>Tsepama hodima tshebetso ya ho ngola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo/ Boitokisetso ba ho ngola</li> <li>Ho ngola mokgwaritso</li> <li>Ho boeletsu mosebetsi</li> <li>Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>Ho hlaola diphoso</li> <li>Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola papatso/ phoustara</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng kereiting e fetileng</b></p> <p><b>Mosebetsi wa boemo ba lentswe:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Bonngwe le bongata, makgethi, mabitso, maetsi</li> </ul> <p><b>Mosebetsi wa boemo ba polelo:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopeho sa polelo, mabitso, makgethi, mefuta ya makgathe.</li> </ul> <p><b>Mopeleto Dipatoroni tsa mopeleto dikgutsufatso</b></p> <p><b>Ho thusa baithuti ka thutapuo ka seo a ngotseng ka sona.</b></p>

KOTARA YA 1				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
3-4	<p><b>Ho bua le ho mamela ho mamela ho balwa ha tema ya dingolwa.</b>                      Hlwaya le ho sekaseka: tshebediso ya lentswe – tshebediso ya sehalo le lebelo</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebediso ya matshwao a puo ha ho bala – ho bula le ho kwala</li> </ul> <p><b>Ho balla hodimo ho hlophisitsweng (Palekgutshwe/ padi)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebedisa bokgoni bo loketseng bo kang sehalo, lebelo, tlhahiso ya lentswe, qapodiso, bokgeleke, tshebediso ya mmele</li> </ul>	<p><b>Bala tema ya dingolwa mohl. padi/ palekgutshwe</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho tsepama hodima makgetha a sengolwa</li> <li>Baphetwa, semelo sa baphetwa, poloto, kgohlano, boitshetloho, tikoloho, mophethi le mookotaba</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pele ho ho bala (hlahisa tema/ akanya ka diketsahalo)</li> <li>Boitshetleho le tikoloho</li> <li>Hlahisa mohopolo ka mookotaba</li> <li>Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya le ho lekola)</li> </ul> <p><b>Ho bala/ ho boha tema e bohawang/ ya dimediya tse ngata</b></p> <p><b>Mawa a ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola</li> <li>Ho tlodisa mahlo</li> <li>Puo ya mmele</li> <li>Ho iketsetsa qeto ka moelelo wa mantswe a sa tlwaelehang le ditshwantsho (dikhathunu) ka ho sebedisa bokgoni ba ho hlasela mantswe</li> <li>Ho hlakisa</li> <li>Ho akanya</li> <li>Ipopele setshwantsho</li> </ul>	<p><b>Ngola moqoqo:</b>  <b>Tlhaloso/ phetele/ maikutlo/ kgang.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kgetho ya mantswe</li> <li>Tlhaloso e tobileng</li> <li>Sehalo</li> <li>Ntlha ya sehlooho le tlatsetso</li> <li>Mmapa wa monahano, ho hlophisa momahano</li> </ul> <p>Nehelana ka moqoqo bakeng sa tekanyetso</p> <p><b>Tsepama hodima tshebetso ya ho ngola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo</li> <li>Ho ngolamokgwaritso</li> <li>Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>Ho hlaola diphoso</li> <li>Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola moqoqo o latela tshebetso ya ho ngola.</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng</b>  <b>Mosebetsi o boemong ba lentswe:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kuto ya lentswe, sehlongwapele le sehlongwanthao. Mantswe a thata le a bonolo</li> </ul> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Maemedi, matshwao a puo, makgathe, puopehelo le puo sebui, sebopeliso sa polelo, mahokedi</li> </ul> <p>Mopeleto le matshwao a puo</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Dipatoroni tsa mopeleto</li> <li>Dikgutsufatso</li> </ul> <p><b>Tshebediso ya puo e hlokolosi:</b>                      Maele le dikapolelo, pebofatso</p> <p><b>Puo maemong</b>                      Ho thusa baithuti ka thutapuo ka seo a ngotseng ka sona.</p>
<p><b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 1: Mosebetsi wa molomo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><b>HO BALLA HODIMO (MATSHWAO A 20)</b></li> </ul> <p><b>Qala ka mosebetsi ona kotareng ya pele mme o qetellwe kotareng ya bobedi ha ho rekotwa matshwao</b></p>				

KOTARA YA 1				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
5-6	<p><b>Mawa a ho mamela le ho bua.</b>  <b>Ho mamela tlaleho ya masedinyana</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebopeho</li> <li>• Makgetha</li> <li>• Tshebediso ya puo</li> <li>• Sehalo</li> <li>• Rejisetara</li> <li>• Qalo le phetelo</li> </ul> <p><b>Nehelano ya molomo ka Tlaleho/ raporoto</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tshebediso ya puo</li> <li>• Rejisetara</li> <li>• Sehalo</li> <li>• Tshebediso ya mmele</li> <li>• Qapodiso</li> <li>• Tsepamiso ya mahlo</li> </ul>	<p><b>Bala tlaleho ya koranta/ makasine</b>  <b>Mawa a ho bala</b></p> <p><b>Tshebetso ya ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho bala ka botebo</li> <li>• Makgetha a sengolwa mohlala, poloto, mophetwa, tikoloho, mophithi, maikutlo, mookotaba, ntlhakemo ya mongodi</li> <li>• Akanya ka moelelo wa mantswa a sa tlwaelehang</li> <li>• Sebedisa bokgoni ba ho hlasela mantswa</li> <li>• Moelelo o tibileng le o hlaosang</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pele ho ho bala (hlahisa tema)</li> <li>• Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>• Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya le ho lekola)</li> </ul> <p><b>Dithothokiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>• Sebopeho sa ka hare sa thothokiso</li> <li>• Mekgabisopuo/ karaburetso, raeme, morethetho</li> <li>• Sebopeho sa ka ntle sa thothokiso, mela, mantswa, temathothokiso</li> <li>• Fonte (bohola ba mongolo)</li> <li>• Moelelo wa bonono</li> <li>• Maikutlo</li> <li>• Mookotaba le molaetsa</li> </ul> <p><b>Ho bala/ ho boha bakeng sa kutlwisiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho okola</li> <li>• ho tlodisa mahlo</li> <li>• ho bala ka botebo</li> <li>• Puo ya mmele</li> </ul>	<p><b>Ditema tsa kgokahano: Tlaleho/ raporoto ya makasine/ boloko</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ditlhoko tsa mosebetsi le mofuta wa tema</li> <li>• Sebopeho, setaele, maikutlo</li> <li>• Sebopeho sa baamohedi le moelelo wa taba</li> <li>• Kgetho ya mantswa</li> <li>• Ho hokahanya dirapa</li> </ul> <p><b>Tsepama hodima tshebetso ya ho ngola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho etsa moralo</li> <li>• Ho ngolamokgwaritso</li> <li>• Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>• Ho hlaola diphoso</li> <li>• Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>• Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola raporoto/ tlaleho ya makasine o latela tshebetso ya ho ngola.</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng</b>  <b>Mosebetsi o boemong ba lentsewe</b></p> <p><b>Dikao</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sekaotaelo</li> <li>• Sekaokgoneho</li> <li>• Sekao peho</li> <li>• Sekao tswaelo</li> <li>• Sekao hore</li> </ul> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Polelwanaanolo</li> <li>• Polelokopanyi</li> <li>• Polelomamarane</li> <li>• Makgathe</li> <li>• Mantswa</li> </ul> <p><b>Tlhaloso ya mantswa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Maele le dikapolelo</li> <li>• Sengolwa</li> <li>• Bonono</li> <li>• Poeletsomodumo</li> <li>• Mothofatso</li> </ul> <p><b>Mopeleto le matshwao a puo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dipatoroni tsa mopeleto</li> <li>• Matshwao a puo jwalo ka ditsejana, aposetorofi</li> </ul> <p><b>Ho thusa baithuti ka thutapuo ka seo a ngotseng ka sona.</b></p>

KOTARA YA 1				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho iketsetsa qeto ka ba phathetwa, tikoloho</li> <li>• sebaka le molaetsa</li> <li>• Akanya ka moelelo wa mantswa a sa tlwaelehang</li> <li>• Sebedisa bokgoni ba ho hlasela mantswa</li> <li>• Puo e amang maikutlo le ho araba dipotso</li> </ul>		
<b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 2: HO NGOLA</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Moqoqo (kotara ha e ntse e tswella)</li> </ul> <b>Moqoqo Phetelo/ Tihaloso (Matshwao a 40)</b>				
7-8	<p><b>Mawa a ho mamela le ho bua</b> <b>Ho mamela bakeng sa kutlwisiso (dayaloko/ puisano)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mamela puisano</li> <li>• Ngola dinoutso</li> <li>• Matla a puo</li> <li>• Maikutlo</li> <li>• Selekela le phethelo</li> <li>• Araba dipotso</li> </ul> <p><b>Bonketsisane: Kopano</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kgetha sehlooho se lokelang</li> <li>• Hlopha tlhahisoleseding ka ho latelana tlamahana</li> <li>• Hlwaya tlontlontswa e nepahetseng le sebopeho sa puo</li> </ul>	<p><b>Ho bala bakeng sa kutlwisiso</b> <b>Tema ya sengolwa, padi/ palekgutshwe/ terama</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Makgetha a sengolwa jwalo ka dibapadi, poloto, ketsahalo, puisano, baphetwa, poloto, boitshetloho, tikoloho, mophethi le mookotaba</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pele ho ho bala (Hlahisa tema)</li> <li>• Nakong ya ho bala (Makgetha a tema)</li> <li>• Kamorao ho ho bala (Araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p><b>Ngola kgutsufatso ka palekgutshwe/ Terama</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebopeho se lokileng</li> <li>• Ba amohedi ba ditaba, sepheo le boemong</li> <li>• Kgetho ya mantswa</li> <li>• Dintlha tsa sehlooho le tse tlatseletsang</li> <li>• Tshebediso ya puo</li> <li>• Rejisetara</li> <li>• Tatellano e nepahetseng ya dipolelo</li> <li>• Tshebediso ya makopanyi ho bontsha momahano</li> </ul>	<p><b>Ditema tsa kgokahano: lenanetsamaiso le metsotso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebopeho se nepahetseng</li> <li>• Mmapa le ho rala mehopolu ya sehlooho le ya tshetsetso</li> <li>• Tshebediso ya puo</li> <li>• Rejistarara</li> <li>• Tatellano e lokelang ya dipolelo</li> <li>• Sebedisa makopanyi ho nnetefatsa momahano</li> <li>• Sebedisa mofuta e fapaneng ya dipolelo</li> <li>• Bolelele le sebopeho</li> <li>• Tsepama hodima tshebetso ya ho ngola</li> <li>• Ho etsa moralo/ boitokisetso ba ho ngola</li> <li>• Ho ngola mokgwaritso</li> <li>• Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>• Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>• Ho hlaola diphoso</li> <li>• Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola lenanetsamaiso le metsotso ho latela mokgwa le tshebetso ya ho ngola</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng</b> <b>Mosebetsi o boemong ba lentse:</b> Maetsi. <b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b> Puosebui le puopehelo <b>Moelelo wa lentse:</b> Maele le dikapolelo <b>Matshwao a puo le mopeleto:</b> dipaterone tsa mopeleto, dikgutsufatso <b>Puo maemong</b> <b>Ho thusa bathuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>

KOTARA YA 1				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebedisa dipolelo tse fapaneng</li> <li>• Bolelele le sebopeho</li> </ul> <p><b>Ho ngola kgutsufatso</b></p> <p><b>Mawa a ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho okola, ho tlodisa mahlo, ho bopa setshwantsho sa monahano</li> <li>• Ho bala ka botebo</li> <li>• Ho iketsetsa qeto</li> <li>• Moelelo wa mantswe</li> <li>• Ntlhakemo ya mongodi</li> <li>• Ntla le mohopolo</li> <li>• Moelelo o patehileng</li> </ul> <p><b>Dithothokiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>• Sebopeho sa ka hare sa thothokiso, mekgabisopuo/ karaburetso, raeme, morethetho</li> <li>• Sebopeho sa ka ntle sa thothokiso, mela, mantswe, temathothokiso</li> <li>• Fonte (bohola ba mongolo)</li> <li>• Moelelo wa bonono, maikutlo</li> <li>• Mookotaba le molaetsa</li> </ul>		

KOTARA YA 1				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
9-10	<p><b>Mawa a ho mamela le ho bua puisano ya mohala/ dayaloko pakeng tsa mmuelli/ akgente ya setsi sa mehala le tlelaente mabapi le ho se utlwane mabapi le konteraka</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sehalo</li> <li>• Tshebediso ya puo</li> <li>• Rejistara</li> <li>• Melao ya tshebediso ya puo</li> </ul> <p>Baithuti ba phetha puisano ya mohala eo ba neng ba e mametse.</p> <p><b>Ho balla hodimo ho hlophisitsweng</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebedisa bokgoni ba ho bua jwaloka, sehalo, lebelo, qapodiso, bokgeleke, bo phahamo ba lentswe</li> </ul> <p><b>Baithuti ba kgetha tema e balwang le ho nehelana ka phaposing.</b></p>	<p><b>Bala tumellano pakeng tsa morekisi le moreki</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebopeho</li> <li>• Tshebediso ya puo</li> <li>• Puo ya tumellane</li> <li>• Bohlokwa ba sikinetjhara/ tekona</li> <li>• Mohlodi o ka thusang ha ona le tletlebo</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pele ho ho bala (hlahisa tema)</li> <li>• Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> </ul> <p>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fumana ho se tshwane, ho lekola)</p> <p><b>Mawa a ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho okola, ho tlovisa mahlo, ho bopa setshwantsho sa monahano</li> <li>• Ho bala ka botebo</li> <li>• Ho iketsetsa qeto</li> <li>• Moelelo wa mantswa</li> <li>• Ntlhakemo ya mongodi</li> <li>• Ntlha le mohopolo</li> <li>• Moelelo o patehileng</li> </ul> <p><b>Dithothokiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>• Sebopeho sa ka hare sa thothokiso, mekgabisopuo/ karaburetso, raeme, morethetho</li> <li>• Sebopeho sa ka ntle sa thothokiso, mela, mantswa, diratswana,</li> <li>• Fonte</li> <li>• Moelelo wa bonono</li> <li>• Maikutlo</li> <li>• Mookotaba le molaetsa</li> </ul>	<p><b>Ditema tsa kgokahano. Ngola tlaheho ka diphumano tsa ditletlebo pakeng tsa moreki le morekisi.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebopeho se nepahetseng</li> <li>• Sepheo</li> <li>• Mehopolo ya sehlooho le ya tshehetso</li> <li>• Tshebediso ya puo</li> <li>• Rejistara</li> <li>• Tatelano e lokelang ya dipolelo</li> <li>• Sebedisa makopanyi ho nnetefatsa momahano</li> <li>• Sebedisa mefuta e fapaneng ya dipolelo</li> <li>• Bolelele le sebopeho</li> </ul> <p><b>Tsepama hodima tshebetso ya ho ngola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho etsa moralo</li> <li>• Ho ngolamokgwaritso</li> <li>• Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>• Ho hlaola diphoso</li> <li>• Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>• Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola raporoto/ tlaheho o latela tshebetso ya ho ngola</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng dibekeng tse fetileng</b></p> <p><b>Mosebetsi boemong ba lentswe:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Makopanyi</li> </ul> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebopeho sa polelo</li> <li>• Mofuta wa polelo,</li> <li>• Dipolelo tsa potso</li> <li>• Boetsi le boetsuwa</li> </ul> <p><b>Moelelo wa lentswe:</b> Maele le dikapolelo, puo ya bonono</p> <p><b>Mopeleto le tshebediso ya puo:</b> Mopeleto, kgutsufatso, maqotsi,</p> <p><b>Tlotlontswa maemong</b></p> <p><b>Thuto Puo ya tumellano le ditokomane tsa semmuso</b></p>

<b>MESEBETSI YA TEKANYETSO YA SEMMUSO</b>			
<p><b>Mesebetsi ya ho Mamela le Ho bua</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho phetha</li> <li>• Ho nehelana</li> <li>• Ho balla hodimo</li> <li>• Nehelano ya molomo</li> <li>• Bonketsisane</li> </ul>	<p><b>Mesebetsi ya ho bala le ho boha</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tshebetso ya ho bala</li> <li>• Mesebetsi ya ho balla hodimo</li> <li>• Mesebetsi ya ditema kutlwisiso</li> <li>• Mesebetsi ya tema ya dingolwa e itshetlehleng ka ditema tsa dingolo tse hlwauweng</li> </ul>	<p><b>Mesebetsi ya ho ngola le ho nehelana</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tshebetso ya ho ngola</li> <li>• Ho ngola seratswana</li> <li>• Ditema tsa kgokahanyo</li> <li>• Meqoqo</li> <li>• Ho ngola ka ho iqapela</li> </ul>	<p><b>Mesebetsi ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mekgwa e fapaneng ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo</li> </ul>
<b>KAKARETSO YA MESEBETSI YA TEKANYETSO KERETI YA 9 KOTARA YA 4 SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE</b>			
<p><b>MOSEBETSI WA TEKANYENTSO WA SEMMUSO WA 1 MOSEBETSI TSA MOLOMO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho balla hodimo (Matshwao a 20)</li> </ul> <p>Mesebetsi ona o lokelwa ho etswa kotara ya 1 e ntse e tswella ho fihlela oqetellwa ho rekotwa kotareng ya bobedi.</p>	<p><b>MOSEBETSI WA TEKANYENTSO WA SEMMUSO WA 2 HO NGOLA</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Moqoqo (Matshwao a 40)</li> </ul> <p>Moqoqo wa phetelo/ tthaloso E ngolwa ha kotara e ntse e tswella</p>	<p><b>MOSEBETSI WA TEKANYENTSO WA SEMMUSO WA 3 (MATSHWAO A 70) HO ARABA DITEMA:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tema tsa dingolwa/ tseo eseng tsa dingolwa (Matshwao a 25)</li> <li>• Tema e bohuwang (Matshwao a 15)</li> <li>• Kgutsufatso (Matshwao a 10)</li> <li>• Dibopeho le melao ya tshebediso ya puo (Matshwao a 20)</li> </ul>	

**2023/24 MORALO WA NAHA WA HO RUTA WA SELEMO: SESOTHO PUO YA TLATSETSO: KEREITI YA 9 (KOTARA YA 2)**

KOTARA YA 2				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
1-2	<p><b>Mamela bakeng sa kutlwisiso</b>  <b>Pele ho ho Mamela</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hlwaya mohopolo wa sehlooho le o tshehetsang</li> <li>Tshebediso ya puo</li> <li>Rejistara</li> <li>Araba dipotso</li> </ul> <p>Pheta pale eo o e badileng hape.</p> <p><b>Puo e hlophisitsweng:</b>                      Baithuti ba itukisetsa puo e hlophisitsweng ka ho etsa diphuphutso.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Buisanang ka makgetha a puo e hlophisitsweng</li> <li>Hlwaya le ho hlalosa tshebediso ya puo</li> <li>Hlwaya le ho buisana ka makgetha a puo</li> </ul>	<p><b>Bala tema ya sengolwa mohl.</b>  <b>Palekgutshwe/ padi</b>  <b>Mawa a ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Makgetha a tema mohl. poloto, mophetwa, sebaka, mophethi, maikutlo, sehlooho, maikutlo a baphetwa</li> <li>Ho iketsetsa qeto ka moelelo wa mantswa a sa tlwaelehang le ditshwantsho ka tshebediso a bokgoni ba ho hlasela mantswa</li> <li>Sebopeho sa puo le setaele</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pele ho ho bala (Hlahisa tema)</li> <li>Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p><b>Kgutsufatsa tema e baduweng</b>  <b>Dithothokiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>Sebopeho sa ka hare sa thothokiso, mekgabisopuo/ karaburetso, raeme, morethetho</li> <li>Sebopeho sa ka ntle sa thothokiso, mela, mantswa, diratswana,</li> <li>Fonte</li> <li>Moelelo wa bonono</li> <li>Maikutlo</li> <li>Mookotaba le molaetsa</li> </ul>	<p><b>Ditema tsa kgokahano: Ho ngola lengolo la semmuso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopeho se nepahetseng</li> <li>Kgetho ya mantswa</li> <li>Sepheo, baamohedi le moelelo</li> <li>Sebedisa makopanyi ho nnetefatsa momahano</li> <li>Sehalo</li> <li>Mehopolo ya sehlooho le ya tshebetso</li> <li>Sebedisa mefuta e fapaneng ya dipolelo, bolelele le dibopeho</li> <li>Mmapa wa kelello ho bopa momahano ya mehopolo.</li> </ul> <p>Tsepama hodima tshebetso ya ho ngola</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo/ Boitokisetso ba ho ngola</li> <li>Ho ngola mokgwaritso</li> <li>Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>Ho hlaola diphoso</li> <li>Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola lengolo la semmuso o latela tshebetso ya ho ngola</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng</b>  <b>Mosebetsi o boemong ba lentswe:</b>                      Metso, dihlongwapele le dihlongwanthao, maemedi  <b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b>                      Mefuta ya dipolelo, ho akareletsa, puosebui le puopehelo, lentswe, makgathe  <b>Moelelo wa lentswe:</b>                      Maele le dikapolelo, o ritsitseng le moelelo wa bonono  <b>Matshwao a puo le mopeleto:</b>                      Matshwao a makalo, dipaterone tsa mopeleto, dikgutsufatso.  <b>Puo maemong</b>  <b>Ho thusa baithuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>



KOTARA YA 2				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
<p><b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 1</b>  <b>TSA MOLOMO:</b>                      (Mosebetsi o qadileng kotareng ya pele, o ntshetswapele)                      • Ho balla hodimo (Matshwao a 20)                      Tswella pele ka mosebetsi wa molomo kotareng ya pele mme o o qetelle kotareng ya 2 ha o tshwanela ho rekota</p>				
3-4	<p><b>Mawa a ho bua le ho mamela</b> Ho mamela bakeng sa kutlwisiso: Kgatiso ya puo ya bonketsisane</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hlalosa mawa a tshebetso ya ho mamela</li> <li>Araba dipotso ka ho ngola</li> </ul> <p><b>Ho bala ho sa hlophiswang</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebediso e nepahetseng ya lentswe, sehalo le lebelo</li> <li>Matshwao a puo ha ho balwa</li> <li>Puo ya mmele</li> <li>Ho sheba baamohedi ka mahlong</li> </ul>	<p><b>Bala tema mohl. Terama/ palekgutshwe/ ditshomo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tsepama ka ho otloloha hodima makgetha a sengolwa a tema</li> <li>Bontsha kutlwisiso ya ntshetsopele ya poloto le kgohlano, tlhahiso le kgodiso ya baphetwa, sehlohlolo, boitshetleho, tikoloho, seabo sa mophethi, sehlooho, maphethelo le ho kwala</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pele ho ho bala (Hlahisa tema)</li> <li>Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p>Bala/ boha tema mohl. diatikele tsa koranta/ diatikele tsa makasine bakeng sa tlhahisoleseding le kutlwisiso</p> <p>Mawa a ho bala seratswana sa temakutlwisiso ka hara bukakgollo</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola le ho tlodisa mahlo</li> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Sepheo le sehlopha se tobilweng</li> <li>Ho iketsetsa moelelo le diqeto</li> <li>Ntla le mohopolo</li> <li>Fana ka maikutlo a hao</li> <li>Moelelo wa mantswe a sa twaelehang</li> <li>Hlwaya puo e hlohleletsang</li> </ul>	<p><b>Ngola moqoqo: Phetelo/ Tlhaloso/ o fehang maikutlo/ Kgang</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kgetho ya mantswe</li> <li>Lentswe la motho le setaele</li> <li>Tlhaloso e nepahetseng</li> <li>Sehalo</li> <li>Mehopolo ya sehlooho le ya tshebetso</li> <li>Mmapa wa monahano bakeng sa ho hlophisa mehopolo ka tatelano</li> <li>Nehelana ka moqoqo bakeng sa tekanyetso</li> </ul> <p>Tsepama hodima tshebetso ya ho ngola</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo/ boitokisetso ba ho ngola</li> <li>Ho ngola mokgwaritso</li> <li>Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>Ho hlaola diphoso</li> <li>Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola moqoqo o latela tshebetso ya ho ngola</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng.</b></p> <p><b>Mosebetsi o boemong ba lentswe:</b>                      Maetsi, metso, dihlongwapele le dihlongwanthao                      Mosebetsi boemong ba polelo:                      Dipolelo mararane, ho akareletsa, puosebui le puopehelo</p> <p><b>Moelelo wa lentswe:</b>                      Maele le dikapolelo</p> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto:</b>                      Matshwao a makalo, dipaterone tsa mopeleto, dikgutsufatso</p> <p><b>Puo maemong</b>  <b>Ho thusa baithuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>

KOTARA YA 2				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
5-6	<p>Mawa a ho bua le ho mamela</p> <p>Mamela ditema tsa molomo tse kang inthaviu/ puisano/ ho phetha pale bakeng sa kutlwisiso</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ngola dinoutso nakong ya ho mamela</li> <li>• Mamela ka tshakatsheko</li> <li>• Puisano ya dihlopha/ phanele</li> <li>• Kena dipuisanong ho itshetlehlilwe hodima tema ya molomo</li> <li>• Ho sielana sebaka</li> <li>• Ditshwayi tsa puo</li> <li>• Melao ya tshebediso ya puo</li> </ul>	<p>Bala tema ya sengolwa Mohl. terama/ palekgutshwe/ ditshomo/ padi</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tsepama ka ho otloloha hodima makgetha a sengolwa a tema</li> <li>• Bontsha kutlwisiso ya ntshetsopele ya poloto le kgohlano, tlhahiso le kgodiso ya baphetwa, sehlohlolo, boitshetleho, tikoloho, seabo sa mophethi, sehlooho, maphethelo le ho kwala</li> <li>• Tshebetso ya ho bala:</li> <li>• Pele ho ho bala (Hlahisa tema)</li> <li>• Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>• Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p><b>Dithothokiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>• Sebopeho sa ka hare sa thothokiso, mekgabisopuo/ karaburetso, raeme, morethetho</li> <li>• Sebopeho sa ka ntle sa thothokiso, mela, mantswe, diratswana</li> <li>• Fonte</li> <li>• Moelelo wa bonono • Maikutlo</li> <li>• Mookotaba le molaetsa</li> </ul> <p><b>Ho bala/ ho boha bakeng sa kutlwisiso:</b> (Sebedisa ditema tse ngotsweng kapa ditema tse bohawang tse kang dikhathunu/ diseterepe)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho okola</li> <li>• Ho tlodisa mahlo</li> <li>• Ho bala ka botebo</li> <li>• Iketsetse diqeto (baphetwa, sebaka, tikoloho, molaetsa)</li> </ul>	<p><b>Tema ya Kgokahano (Raporoto)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ditlhoko tsa mosebetsi le mofuta wa mongolo</li> <li>• Sebopeho, setaele, ntlhakemo</li> <li>• Baamohedi sepheo, le moelelo</li> <li>• Kgetho ya mantswe</li> <li>• Popo ya polelo, botelele le mefuta</li> <li>• Momahano ya diratswana</li> <li>• Dimmapa tsa monahano ho hlophisa le ho hokanya mehopolo</li> </ul> <p><b>Tsepamisa maikutlo ho tshebetso ya ho ngola:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho rala</li> <li>• Ho kgwaritsa</li> <li>• Ho boeletsa</li> <li>• Ho hlaola diphoso</li> <li>• Ho bala hape le ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola lengolo la semmuso o latela tshebetso ya ho ngola.</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng.</b></p> <p><b>Mosebetsi o boemong ba lentswe:</b> Metso, dihlongwapele le dihlongwanthao, makgethi makopanyi</p> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b> Seratswana sa tihaloso, seratswana se hlahisang leseding, seratswana se phethelang, makgathe, sebopeho sa polelo, mefuta ya dipolelo</p> <p><b>Moelelo wa lentswe:</b> Maele le dikapolelo</p> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto:</b> Dipaterone tsa mopeleto.</p> <p><b>Puo maemong</b></p> <p><b>Ho thusa baithuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>

KOTARA YA 2				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
		<ul style="list-style-type: none"> <li>Iketsetse moelelo wa mantswe a sa tlwaelehang ka bokgoni ba ho hlasela mantswe</li> <li>Puo e fehlang maikutlo</li> </ul> <p><b>Boeletsa sebopeho sa Kgutsufatso</b></p>		
<p><b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 4</b>  <b>Ho ngola tema ya kgokahano (Matshwao a 20) (tse kgutshwane tse 2 kapa le 1 e telele (Matshwao a 10) Tekanyetso e laolwang ya Phupjane</b></p>				
7-8	<p><b>Mawa a ho bua le ho mamela Mamela tlaheho/ raporoto ya koranta</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebediso ya puo</li> <li>Makgetha</li> <li>Melao ya tshebediso ya puo</li> <li>Sehalo</li> <li>Rejistara</li> <li>Selelekela le qetelo</li> </ul> <p><b>Nehelano ya molomo ka raporoto/ tlaheho</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebediso ya puo</li> <li>Rejistara</li> <li>Sehalo</li> <li>Tshebesiso ya ditho tsa mmele</li> <li>Qalo, mmele le qetello</li> </ul>	<p><b>Bala pehelo ya koranta/ makasine</b>  <b>Mawa a ho bala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Makgetha a tema mohl. poloto, mophetwa, sebaka, mophethi, maikutlo, sehlooho, maikutlo a baphetwa</li> <li>Ho iketsetsa qeto ka moelelo wa mantswe a sa tlwaelehang ka ho sebedisa bokgoni ba ho hlasela mantswe</li> <li>Moelelo o otlohlileng le o sisintsweng</li> <li>Tshebetso ya ho bala:</li> <li>Pele ho ho bala (Hlahisa tema)</li> <li>Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p><b>Ho bala/ ho boha bakeng sa kutlwisiso (sebedisa pehelo ya koranta)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola</li> <li>Ho tlodisa mahlo</li> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Iketsetse diqeto (baphetwa, sebaka, tikoloho, molaetsa)</li> <li>Iketsetse moelelo wa mantswe a sa tlwaelehang ka bokgoni ba ho hlasela mantswe</li> <li>Puo e fehlang maikutlo</li> <li>Araba dipotso</li> </ul>	<p><b>Ngola tema ya kgokahano, mohl.</b>                      atikele ya koranta                      Sebopeho se nepahetseng                      Sepheo                      Mehopolo ya sehlooho le ya tshehetso                      Tatelano e lokelang ya dipolelo                      Sebedisa makopanyi ho nnetefatsa momahano                      Sebedisa mefuta e fapaneng ya dipolelo, bolelele le dibopeho                      Mmapa wa kelello ho hlophisa menahano                      Tsepamisa maikutlo ho tshebetso ya ho ngola.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo/ boitokisetso ba ho ngola</li> <li>Ho ngola mokgwaritso</li> <li>Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>Ho laola diphoso</li> </ul> <p><b>Ngola atikele ya koranta/ makasine</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng</b>  <b>Mosebetsi boemong ba lentswe:</b>                      Lentswe:                      Maikutlo – Sekao hore                      Sekao taelo                      Sekao kgoneho                      Sekao peho                      Sekao tlwaelo</p> <p><b>Mosebetsi boemong polelo:</b>                      Dipolelo tse bonolo                      Dipolelo mararane                      Dipolelo mararane                      Makgathe</p> <p><b>Moelelo wa lentswe:</b>                      Maele le dikapolelo, moelelo o ritsitseng, wa bonono, poeletsomodumo, asonense, mothofatso.</p> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto:</b> Dipaterone tsa mopeleto, matshwao a makalo, apostrofi  <b>Ho thusa baithuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>

KOTARA YA 2				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
		<p><b>Tshebetso ya ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pele ho ho bala (hlahisa tema)</li> <li>• Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>• Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p><b>Dithothokiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>• Sebopeho sa ka hare sa thothokiso, mekgabisopuo/ karaburetso, raeme, morethetho</li> <li>• Sebopeho sa ka ntle sa thothokiso, mela, mantswe, diratswana,</li> <li>• Fonte</li> <li>• Moelelo wa bonono</li> <li>• Maikutlo</li> <li>• Mookotaba le molaetsa</li> </ul>		
9-10	<p><b>MOSEBETSI WA SEMMUSO WA 5</b>  <b>TEKANYETSO YA SEMMUSO E LAOLWANG SEKOLONG</b>  <b>HO ARABA DITEMA (Matshwao a 70)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Potso 1: Ditema tsa dingolwa kapa tseo eseng tsa dingolwa (Matshwao a 25)</li> <li>• Potso 2: Tema e bohuwang (Matshwao a 15)</li> <li>• Potso 3: Kgutsufatso (Matshwao a 10)</li> <li>• Potso 4: Dibopeho le melao ya tshebediso ya puo (Matshwao a 20)</li> </ul>			

<b>MESEBETSI EO ESENG YA SEMMUSO</b> (Tekanyetso ya ho ithuta ho tshebetso e tswelang pele)			
<b>Mesebetsi ya ho mamela le ho bua</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Mesebetsi e fapaneng ya ho mamela le ho bua</li> </ul>	<b>Mesebetsi ya ho bala le ho boha</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebetso ya ho bala</li> <li>Mesebetsi ya ho balla hodimo</li> <li>Mesebetsi ya ditema kutlwisiso</li> <li>Mesebetsi ya tema ya dingolwa e itshetlehleng ka ditema tsa dingolwa tse hlwauweng</li> </ul>	<b>Mesebetsi ya ho ngola le ho nehelana</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebetso ya ho ngola</li> <li>Ho ngola seratswana</li> <li>Ditema tsa kgokahanyo</li> <li>Meqoqo</li> </ul>	<b>Mesebetsi ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Mesebetsi e fapaneng ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo</li> </ul>
<b>KEREITI YA 9 SESOTHO PUO YA LAPENG KAKARETSO YA MESEBETSI YA TEKANYETSO YA SEMMUSO: KOTARA YA 2</b>			
<b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 1 (WA MOLOMO)</b> Tsa molomo: Ho balla hodimo (Matshwao a 20) <ul style="list-style-type: none"> <li>Mosebetsi ona o qala ho kotara ya 1 ho ya ho ya 2</li> </ul>	<b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 4 (HO NGOLA):</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tema ya kgokahano (tse 2 tse kgutshwanyane le 1 e telele (Matshwao a 20)</li> <li>Mosebetsi ona o ngolwe pele ho teko e laolwang</li> </ul> Ditemana tse tswang kotareng ya 1 le ya 2	<b>TEKO E LAOLWANG MOSEBETSI WA 5: TEKANYETSO YA SEMMUSO YA BOHARENG BA SELEMO E LAOLWANG HO ARABA DITEMA (MATSHWAO A 70)</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Potso 1: Ditema tsa dingolwa kapa tseo eseng tsa dingolwa (Matshwao a 20)</li> <li>Potso 2: Tema e bohuwang (Matshwao a 15)</li> <li>Potso 3: Kgutsufatso (Matshwao a 10)</li> <li>Potso 4: Dibopeho le melao ya tshebediso puo (Matshwao a 20)</li> </ul>	

**2023/24 MORALO WA NAHA WA HO RUTA WA SELEMO: SESOTHO PUO YA TLATSETSO: KEREITI YA 9 (KOTARA YA 3)**

KOTARA YA 3				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
1-2	<p><b>Maano a ho mamela le ho bua</b></p> <p><b>Mamela ketsahalo ya puisano pakeng tsa batho ba babedi mme le buisane (e etelletswe pele ke titjhere)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sebopeho le ntshetsopele ya mehopol</li> <li>• Ho sebedisa bokgoni ba dipuisano ho fihlela tumellano.</li> <li>• Mokgwa wa puo</li> </ul> <p><b>Puisano</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tshebediso e nepahetseng le mantswe, modumo le lebelo</li> <li>• Matshwao a puo a ha o bala</li> <li>• Puo ya mmele</li> <li>• Ho ikopanye le bamamedi</li> </ul>	<p><b>Bala tema ya sengolwa mohl. tshwantshiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho tsepama hodima makgetha a sengolwa a tema</li> <li>• Bontsha kutlwisiso ya ntshetsopele ya poloto le kgohlano, tlhahiso le kgodiso ya baphetwa, sehlooho, boitshetleho, tikoloho/ seabo sa mophethi, sehlooho maphethelo le ho kwala</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pele ho ho bala (hlahisa tema)</li> <li>• Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>• Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p><b>Ho bala bakeng sa kutlwisiso</b></p> <p><b>Tema e bohawang: khathunu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho okola bakeng sa mehopol ya sehlooho</li> <li>• Ho tlodisa mahlo bakeng sa dintlha tsa tshebetso</li> <li>• Ho akanya</li> <li>• Ho iketsetsa diqeto ka moelelo wa mantswe a sa twaelehang le ditshwantsho</li> <li>• Tekolobotjha bakeng sa ho ntshetsapele kutlwisiso</li> <li>• Tshwaetso ya ho kgetha le ho siya mantswe hodima moelelo</li> <li>• Tshwaetso ya disebediswa tse sa hlokeng dikarabo le mekgabisopuo</li> <li>• Sekgahla sa dithekniki tse bonwang</li> </ul>	<p><b>Tema ya kgokahano, mohl. dayaloko</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kgetho ya mantswe</li> <li>• Lentswe la hao le setaele</li> <li>• Tlhaloso e hlakileng</li> <li>• Sehalo</li> <li>• Mehopol ya sehlooho le e</li> <li>• tshehetsang</li> <li>• Dimmapa tsa monahano ho hlophisa mohopol o momahaneng</li> </ul> <p><b>Tsepamisa maikutlo ho tshebetso ya ho ngola.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ho etsa moralo/ boitokisetso ba ho ngola</li> <li>• Ho ngola mokgwaritso</li> <li>• Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>• Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>• Ho hlaola diphoso</li> </ul> <p><b>Ngola dayaloko o latela tshebetso ya ho ngola.</b></p>	<p><b>Matlafatso ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo e entsweng bekeng e fetileng.</b></p> <p><b>Mosebetsi wa boemo ba lentswe:</b></p> <p>Mabitsobitso le mabitsokgopol makopanyi le</p> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b></p> <p>Puo, makgathe, mofuta ya dipolelo, mofuta ya diratswana lentswe, dipolelo le dipolelwana</p> <p><b>Mosebetsi boemong ba moeleo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Moeletotshwano</li> <li>• Modumotshwano</li> <li>• Dihomonime</li> <li>• Dihomofounu</li> </ul> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto</b></p> <p>Dipaterone tsa mopeleto</p> <p><b>Ho thusa baithuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>

KOTARA YA 3				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
3-4	<p><b>Mawa a ho mamela le ho bua</b>  <b>Mamela le ho nka karolo dipuisanong tsa projeke. Dihlooho/ dipotso tsa ho kganna/ kgopolo-tabane e tla tshohlwa (e etelletswe pele ke titjhere)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Buisanang ka mekgwa e metle ya ho etsa dipatlisiso e tshehetsang sehlooho/ potsa ya ho kganna/ kgopolo-tabane</li> <li>Ho mamela le ho ngola dintlha tse mabapi le projeke</li> <li>Ho botsa le ho araba dipotso bakeng sa ho hlaka mabapi le dipatlisiso tse lokelang ho etswa</li> </ul>	<p><b>Bala tlhahisoleseding e itshilehileng hodimo sehlooho le mofuta wa sengolwa se kgethilweng.</b> Kgetha tlhahisoleseding e nepahetseng ho tswa dipatlisisong (e tla fanwa ke titjhere kapa e tlišwa sekolong ho tswa lapeng).</p> <p><b>Maano a ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola, ho tlodisa mahlo</li> <li>Bopa setshwantsho</li> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Ho fana ka maikutlo</li> <li>Moelelo wa mantšwe a matjha</li> <li>Dipolelo</li> <li>Sheba ntlha ya mongodi</li> <li>Nnete le maikutlo</li> <li>Moelelo o hlahoswang</li> </ul> <p><b>Ngola lethathama la mehlodi e sebedisitsweng.</b></p> <p><b>Ho balla kutlwisiso le maano a ho bala:</b></p> <p><b>Ditema tse bohawang:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola ditema ho fumana moelelo wa sehlooho</li> <li>Ho tlodisa ditema mahlo ho fumana tshehetsang</li> <li>Ho etsa dikakanyo</li> <li>Tlhaloso ya mantšwe a matjha</li> <li>Ho hlahloba ho hodisa kutlwisiso</li> <li>Tshusumetso ya kgetho le tlhelo moelelo</li> <li>Makgabane ya mkgabiso-puo le puo</li> <li>Disebediswa</li> <li>Tshusumetso ya mekgwa ya pono</li> <li>Ho kopanya dintlha tse kgethilweng ka hara mohlophisi wa ditshwantsho, mmapa wa monahano</li> </ul>	<p><b>Sebedisa mofuta e fapaneng ya bahlophisi ba ditshantsho (mohlala, dimmapa tsa difate, diboto tsa dipale, jwalo-jwalo) ho hlophisa diphillelo tsa dipatlisiso tsa porojeke.</b></p> <p><b>Tsepamisa maikutlo tshebetsong:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kgetha tlhahisoleseding e nepahetseng</li> <li>Ngola ka mantšwe a hao</li> <li>Kgetha mohlophisi wa mofuta wa tema e lokelwang ho hlahiswa</li> <li>Sebedisa dibopeho le melawana ya puo e nepahetseng</li> <li>Sengolwa se seng le se seng se tla hlalosa puo e nepahetseng e tla sebediswa bakeng sa porojeke</li> </ul>	<p><b>Matlafatso ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo e entsweng bekeng e fetileng.</b></p> <p><b>Mesebetsi boemong ba lentšwe:</b>  Mantšwe a matjha le dipolelo tse hlokalang bakeng sa dihlooho tse fapaneng.</p> <p><b>Mosebetsi wa boemo ba polelo:</b>  Puo, makgathe, mofuta ya diipolelo, mofuta ya dirapana, lentšwe, dikarolo tsa puo</p> <p><b>Mosebetsi wa moelelo wa mantšwe:</b>  Puo e tobileng  Puo ya bonono  Moelelo o tobileng, moelelo o patehileng  Tshebediso ya bonono</p> <p><b>Mopeleto le matšwao a puo:</b>  Paterone ya mopeleto</p> <p><b>Tlotlontšwe boemong ba thutapuo bakeng sa ho matlafatso ho tswa ho mosebetsing wa ho ngola wa baithuti</b></p>

KOTARA YA 3				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
5-6	<p><b>Mawa a ho mamela le ho bua</b></p> <p><b>Puisano ka porojeke</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tataiso ya sehlooho</li> <li>Potso e tataisang</li> <li>Kgopolo-taba</li> </ul> <p><b>Mamela tlhahisoleseding e mabapi le dihlooho</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ngola dintlha</li> <li>Botsa dipotso</li> <li>Fana ka dikarabo</li> <li>Utlwisisa diphetho tse lebelletsweng tsa sehlooho ka seng</li> </ul>	<p><b>Bala tema ya sengolwa sa porojeke:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Bala le ho lekola disebediswa tse ngata ho utlwisisa ditlhoko tse hlokahalang bakeng sa sehlooho se itseng/ dipotso/ kgopolo le nehelano e hlokahalang</li> <li>Ho bala/ ho sheba bakeng sa kutlwisiso</li> <li>(Mawa tema ya dingolwa tse bonwang le tse ngotsweng)</li> </ul>	<p><b>Araba sehlooho, dipotso tse hlohleletsang, kgopolotaba ka ho ngola.</b></p> <p>Rala tema ka ho supa diphetho tsa dipatlisiso (dintlha)</p> <p><b>Tsepamisa maikutlo ho tse latelang:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopeho le makgetha</li> <li>Diratswana/ pono e</li> <li>Tatellano e utlwalang ya diratswana/ mehopolo ho netefatsa monahano</li> <li>Maikutlo a sehlooho le a tshetsang</li> <li>Melawana ya puo jwalo ka ha ho hlokwa ke dihlooho tse kgethilweng</li> <li>Lentswe la botho le mkgwa wa hao tihaloso e hlakileng (e sebedisa mantsewe kapa ditshwantsho)</li> <li>Modumo/ maikutlo</li> <li>Ho rala ho hlophisa mehopolo</li> </ul> <p><b>E LA HLOKO:</b></p> <p>Dikarabo tse ding ho dihlooho, potso ya tataiso kapa kgopolo-taba ekaba e bohuwang (Mohlala: Divedio, dikgatiso jj)</p> <p><b>Elellwa dintlha tsa bohlokwa tse latelang:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho moralo (dipatlisiso)</li> <li>Ho etsa mkgwaritso (ho latela sebopeho se hlokehang)</li> <li>Ho lokisa</li> <li>Ho fana ka tlhahiso ya porojeke e ngotsweng hantle</li> </ul>	<p><b>Matlafatso ya dibopeho le melao ya tshbediso ya puo e entsweng bekeng e fetileng.</b></p> <p><b>Mosebetsi boemong ba mantsewe:</b></p> <p>Jwalokaha ho hlokwa ke sehlooho se kgethilweng bakeng sa porojeke.</p> <p><b>Mosebetsi wa boemo ba polelo:</b></p> <p>Jwalokaha ho hlokwa ke mofuta wa sehlooho se kgethilweng bakeng sa porojeke.</p> <p><b>Tihaloso ya lentswe:</b></p> <p>Jwalokaha ho bontshitswe ke mofuta wa sehlooho se kgethilweng bakeng sa projeke.</p> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto:</b></p> <p>Dipaterone tsa mopeleto</p> <p><b>Tlotlontse boemong ba thutapuo bakeng sa ho matlafatsa ho tswa ho mosebetsing wa ho ngola wa baithuti</b></p>



KOTARA YA 3				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
7-8	<p><b>Maano a ho mamela le ho bua</b>  <b>Tlhahiso ya molomo ya sehlooho se kgethilweng bakeng sa porojeke:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebediso ya puo</li> <li>Rejistara</li> <li>Sehalo</li> <li>Puo ya mmele</li> <li>Selelekela le sephetho</li> </ul>	<p><b>Ho bala/ ho sheba bakeng sa kutlwisiso (Dingolwa tse bonwang le tse ngotsweng)</b>  <b>Mawa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola bakeng sa mehopolo ya sehlooho</li> <li>Ho tlodisa mahlo bakeng sa dintlha tsa tshetso</li> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Ho akanya ka ditlhaloso tsa mantswa</li> <li>Ho etsa qeto ka moelelo wa mantswa a sa tlwaelehang le ditshwantsho</li> <li>Mehopolo ya sehlooho le ya tshetso</li> <li>Sekgahla sa kgetho le ho siya mantswa moeelong</li> <li>Sekgahla sa disediswa tsa bonono</li> <li>Kakanyo le diqeto tsa mongodi</li> </ul> <p><b>Kakaretso ya tema</b>  <b>Thothokiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>Sebopeliso sa ka hare sa thothokiso, dikapuo/ karaburetso, raeme, morethetho sebopeliso sa kante sa thothokiso, mela</li> <li>Mantswa, tema, moelelo wa bonono, maikutlo, le molaetsa</li> </ul>	<p><b>O ngola moqoqo (kapa sehlahiswa sa marangrang) tse itsetlehileng ho mofuta wa sengolwa oo ithutileng ona: Moqoqo phetelo/ tlhaloso/</b>  <b>Moqoqo o fehang maikutlo/ wa kgang/ broutjhara/ papatso/ blog</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopeliso se nepahetseng le makgetha</li> <li>Hlophisa dikahare</li> <li>Maikutlo a sehlooho le a tshetso</li> <li>Tswelo-pele e utlwalang ya dirapa ho netefatsa momahano</li> <li>Mahokelo bakeng sa momahano</li> <li>Ditumellano tshebediso ya puo</li> <li>Kgetho ya mantswa</li> <li>Lentswe le hlakileng le mokgwa wa hao</li> <li>Sehalo</li> <li>Hlophisa mehopolo e momahaneng e itshetlehileng hodima moralo</li> <li>Hlahisa moqoqo (sehlahiswa) bakeng sa tekolo</li> </ul> <p><b>Tsepamisa maikutlo hodima mokgwa wa ho ngola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho moralo</li> <li>Ho etsa mokgwaritso</li> <li>Ho hlahloba botjha</li> <li>Ho lokisa</li> <li>Ho bala le ho nehelana</li> </ul> <p>O ngola moqoqo (kapa sehlahiswa sa marangrang) ho latela mofuta wa sengolwa seo o ithutileng sona.</p>	<p><b>Matlafatso ya dibopeliso le melao ya tshebediso ya puo e entsweng bekeng e fetileng.</b>  <b>Mosebetsi boemong ba lentswe:</b>  Mahlalosi  <b>Mosebetsi wa boemo ba polelo:</b>  Seratswana sa tlhaloso, kgetho ya seratswana, ho arola seratswana.  <b>Moelelo wa lentswe:</b>  Lentswe bakeng ba polelo  <b>Mopeleto le letshwao la puo:</b>  Dipaterone tsa mopeleto  <b>Tlotlontswa boemong ba thutapuo bakeng sa ho matlafatsa ho tswa ho mosebetsing wa ho ngola wa baithuti</b></p>

KOTARA YA 3				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE HO NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
9-10	<p><b>Maano a ho mamela le ho bua</b> <b>Ho Bolela pale</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ela hloko bokgoni ba ho bua, sehalo, mokgwa wa ho bitsa mantswa, sehalo modumo wa lentswe, tebello ya mahlo, boemo, motsamao wa mmele</li> <li>Tumellano le makgetha a pale</li> </ul> <p><b>Ho balla hodimo ho hlophsitsweng</b> Sebedisa bokgoni ba ho bua jwaloka sehalo, modumo, lebelo, tlhahiso ya lentswe, ho bitsa mantswa, thello</p>	<p><b>Bala tema ya dingolwa jwalo ka terama/ tshwantshiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Makgetha a sehlooho a tema ya dingolwa: Jwalo ka baphetwa, ketsahalo, puisano, poloto, kgohlano, boitshetleho tikoloho, mopheti, mookotaba</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pele ho ho bala (hlahisa tema)</li> <li>Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, tekolo)</li> </ul> <p>Thothokiso</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>Sebopeho sa ka hare sa thothokiso</li> <li>Mekgabisopuo/ karaburetso, raeme, morethetho</li> <li>Sebopeho sa ka ntle sa thothokiso, mela, mantswa, diratswana</li> <li>Fonte, moelelo wa bonono, maikutlo</li> </ul> <p>Mookotaba, molaetsa</p>	<p><b>Ditemana tsa kgokahano mohlala. Tema ya e-maili:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopeho se nepahetseng</li> <li>Sepheo</li> <li>Mohopolo wa sehlooho le o tshehetsang</li> <li>Tshebediso ya puo</li> <li>Rejistara</li> <li>Tatelano e utlwalang ya dipolelo</li> <li>Sebedisa mahokela ho netefatsa momahano</li> <li>Sebedisa mefuta e fapaneng ya dipolelo,</li> </ul> <p><b>Tsepamisa maikutlo ho tshebetso ya ho ngola.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo/ boitokisetso</li> <li>Ho ngola mokgwaritso</li> <li>Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>Ho hlaola diphoso</li> <li>Ho bala hape le ho nehelana</li> </ul> <p>Ngola emeili</p>	<p><b>Matlafatso ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo e entsweng bakeng e fetileng.</b></p> <p><b>Mosebetsi boemong ba lentswe:</b> Maetsi, mabotsi, masupi, maemedi</p> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b> Tshebetso, tatelano ya sebaka, tatelano ya dintho tse bohlokwa, seratswana se kwalang</p> <p><b>Moelelo wa lentswe:</b> Lentswe le le leng bakeng sa polelo</p> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto:</b> Dipaterone tsa mopeleto</p> <p><b>Tlotlontswa boemong ba thutapuo bakeng sa ho matlafatsa ho tswa ho mosebetsing wa ho ngola wa baithuti</b></p>

**MESEBETSI YA TEKANYETSO EO ESENG YA SEMMUSO**

(Tlhahlobo ya ho lthuta e tswelang pele)

<p><b>Mesebetsi ya ho mamela le ho bua</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Mefuta e fapaneng ya mesebetsi ya ho mamela le ho bua</li> </ul>	<p><b>Mesebetsi ya ho bala le ho boha</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebetso ya ho bala</li> <li>Mesebetsi ya ho balla hodimo</li> <li>Mesebetsi ya ditema kutlwisiso</li> <li>Mesebetsi ya tema ya dingolwa e itshetlehileng ka ditema tsa dingolwa tse hlwauweng</li> </ul>	<p><b>Mesebetsi ya ho ngola le ho nehelana</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Mokgwa wa ho ngola</li> <li>Diratswana</li> <li>Tema ya kgokahano</li> <li>Moqoqo</li> <li>Ho ngola ka boiqapelo</li> </ul> <p><b>Mokgahlelo wa boraro</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Mokgahlelo wa 1: Dipatlisiso</li> <li>O ka theha/ ho ngola mmapa wa mehopolo, dintlha/ ho akaretsa ditaba, mokgwa wa ho ngola buka wa dibuka</li> <li>Mokgahlelo wa 2: Ho Ngola</li> </ul> <p><b>Ho etsa moralo/ Ho nahana ka maikutlo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Mokgwaritso wa pele</li> <li>Ho lekola</li> <li>Ho lokisa</li> <li>Ho bala hape</li> <li>Ho nehelana</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dibopeho le melao ya tshebediso ya puo Mefuta e fapaneng ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo</li> </ul>
--	---	---	--

**KEREITI YA 9 SESOTHO PL KAKARETISO YA MESEBETSI YA TEKANYETSO YA SEMMUSO: KOTARA YA 3**

<p><b>TLHAHLOBO E HLOMPHEHANG MOSEBETSI WA 6: HO NGOLA KA PROJEKE</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Patlisiso le ho ngola porojeke (20 + 30 = Dintlha tse 50)</li> </ul> <p>Porojeke o ipapisitse le mofuta o mong le o mong o ithutwang: Dithothokiso/ ditshomo/ dipale tse kgutswane/ terama/ padi</p>	<p><b>TEKANYETSO TSA 7: MOSEBETSI WA HO NGOLA KA BOIQAPELO</b></p> <p><b>MOLAO (Matshwao a 20)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Nehelano ya molomo ya mesebetsi wa 6</li> </ul>	<p><b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO WA 8</b></p> <p><b>ARABA DINGOLWA (MATSHWAO A 30)</b></p> <p><b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO WA 8</b></p> <p><b>ARABA DINGOLWA (Matshwao a 30)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Potso 1 (E tlamehang): Thothokiso (Matshwao a 10)</li> <li>Potso 2: Pale kapa terama (Matshwao a 10) kapa</li> <li>Potso 3: Pale e kgutshwane kapa tshomo (Matshwao a 10)</li> </ul>
---	---	---

**2023/24 MORALO WA NAHA WA HO RUTA WA SELEMO: SESOTHO PUO YA TLATSETSO: KEREITI YA 9 (KOTARA YA 4)**

KOTARA 4				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
1-2	<p><b>HO MAMELA KA KUTLWISISO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebetsana le mefuta e fapaneng ya tema</li> <li>Mamela bakeng sa tihahisoleseding</li> <li>Mamela le ho natefelwa ke ditshomo le dihlooho</li> <li>Araba dipotso</li> </ul> <p><b>TSA MOLOMO: LENGOLO LA BOITSEBISO (CV) LE LE LENGOLO LE AKARETSANG DITABA TSA CV. KA MORERO WA HO BUISANA</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sepheo</li> <li>Dithoko tsa sebopeho, setaele</li> <li>Bamamedi ba shebileng, moralo le dikahare</li> <li>Kgetho ya mantswe, puo ya botshwantshi</li> </ul>	<p><b>Tema ya sengolwa se kang ditshomo/ terama.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Dikarolo tsa bohlokwa tsa sengolwa: jwalo ka mophetwa, diketsahalo, puisano, poloto, kgohlano, semelo, tikoloho, mopheti, mokotaba</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pele ho ho bala pele (Hlahisa tema)</li> <li>Nakong ya ho bala (dikarolo tsa tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya hlahloba)</li> </ul> <p><b>Dithothokiso</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Makgetha a sehlooho a thothokiso</li> <li>Sebopeho sa ka hare sa thothokiso, mekgabisopuo/ karaburetso, raeme, morethetho.</li> <li>Sebopeho sa ka ntle sa thothokiso, mela, mantswe, diratswana,</li> <li>Fonte</li> <li>Moelelo wa bonono</li> <li>Maikutlo</li> <li>Mookotaba le molaetsa</li> </ul>	<p><b>Tema ya kgokahano: mohl. CV le lengolo le e felehetsang.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ditlhokeho tsa sebopeho, setaele</li> <li>Sepheo ka bamamedi le maemo a nako eo</li> <li>Kgetho ya mantswe, wa bonono puo, disimbolo, mmala, ho behwa</li> <li>Sebopeho sa polelo, bolelele le mefuta</li> <li>Kgetho ya dielemente tse bonwang le tsa popeho</li> </ul> <p><b>Tsepama hodima tshebetso ya ho ngola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo/ boitokisetso ba ho ngola</li> <li>Ho ngola mokgwaritso</li> <li>Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>Ho hlaola diphoso</li> <li>Ho nehelana</li> </ul> <p><b>NGOLA CV LE LENGOLO LE E FELEHETSANG</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng.</b></p> <p><b>Mosebetsi o boemong ba lentswe:</b> Maetsi</p> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b> Puosebui le puopehelo. Boetsi le boetsuwa.</p> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto:</b> Dipaterone tsa mopeleto</p> <p><b>Moelelo wa mantswe:</b> Ho se hlaka, ho hlaka, ho hloka mosebetsi, phetapheto, jakone</p> <p><b>Matshwao a puo</b> Paterone tsa mopeleto</p> <p><b>Ho thusa baithuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>
<p><b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 7: PAMPIRI YA 3</b></p> <p><b>MOSEBETSI WA MOLOMO: (Matshwao a 20)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><b>NEHELANO YA MOLOMO YA POROJEKe</b></li> </ul> <p><b>Titjhere e qala ho etsa mosebetsi ona ka nako ya kotare ya 3 ho netefatsa hore baithuti ba lekanyetswa mafelong a kotare ya 4</b></p>				

KOTARA 4				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
3-4	<p><b>Mawa a ho bua le ho mamela Tekokutlwisiso e mamelwang (dayaloko)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Mamela puisano</li> <li>Ngola dinoutso</li> <li>Puo le matla</li> <li>Sehalo – maikutlo</li> <li>Selelekela le maphethelo</li> </ul> <p><b>Araba dipotso</b></p> <p><b>Puisano ya molomo:</b></p> <p><b>Ditshupiso/ ditaelo (di e tleletswe pele ke titjhere)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopeho se nepahetseng</li> <li>Maikutlo a sehlooho le a tshhehetsang</li> <li>kopanya dirapa</li> <li>Tswelopele e utlwahalang ya dirapa ho netefatsa momahano</li> <li>Tshebediso ya makopanyi bakeng sa momahano</li> <li>Tshebediso ya puo</li> </ul>	<p><b>Bala tema ya dingolwa, ditshomo le terama:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Dikarolo tsa bohlokwa tsa sengolwa: Jwalo ka mophetwa, diketsahalo, puisano, poloto, kgohlano, semelo, maemo, mophethi, mokotaba</li> </ul> <p>Tshebetso ya ho bala:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pele ho ho bala (hlahisa tema)</li> <li>Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p><b>Ho bala bakeng sa kutlwisiso le mawa a ho bala: Khathunu ya tema e bohuwang)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola bakeng sa mehopolu ya sehlooho</li> <li>Ho tlodisa mahlo bakeng sa dintlha tsa tshebetso</li> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Ho akanya</li> <li>Mopeleto wa mantswe</li> <li>Ntlhakemo ya mongodi</li> <li>Dintlha le mehopolu</li> <li>Ho sebedisa moelelo</li> </ul>	<p><b>Ditema tsa kgokahano mohlala: Ditshupiso/ ditaelo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopeho se nepahetseng</li> <li>Ho etsa mmapa wa kelello (monahano)</li> <li>Dintlha tsa sehlooho le tse tlatsetsang</li> <li>Kopanya diratswana</li> <li>Tswelopele e utlwahalang ya dirapa ho netefatsa momahano</li> <li>Tshebediso ya makopanyi bakeng sa momahano</li> <li>Tshebediso ya puo</li> </ul> <p><b>Tsepamisa maikutlo ho tshebetso ya ho ngola.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo/ boitokisetso ba ho ngola</li> <li>Ho ngola mkgwaritso</li> <li>Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>Ho bala hape bakeng sa ntlafatso</li> <li>Ho hlaola diphoso</li> <li>Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ngola tekolobotjha/ dokumenthari ho latela mkgwa tshebetso ya ho ngola</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng.</b></p> <p><b>Mosebetsi o boemong ba lentswe:</b> Mabitsobitso, botona le botshehadi, mabitsomararane</p> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b> Tsamaiso, sebaka, tatelano ya dintho tse bohlokwa.</p> <p><b>Moelelo wa mantswe:</b> Ho tadima dintho ka lehlakoreng le le leng, leeme, ho nka lehlakore, maikutlo</p> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto:</b> Paterone tsa mopeleto</p> <p>Dikgutsufatso – Dithaku tse kgolo tse qalang mabitso di sa etse moelelo (Initialism). Dithaku tse kgolo tse qalang mabitso empa di etsa moelelo (Acronym). Mabitso a kgaolwang ho a kgutsufatsa mme a sebediswa le ho nkwa a se a le jwalo</p> <p><b>Ho thusa baithuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>

KOTARA 4				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
5-6	<p><b>Mawa a ho mamela le ho bua</b>  <b>Ho balla hodimo ho hlophisitsweng.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebedisa bokgoni bo loketseng ba ho bala jwalo ka sehalo, modumo, lebelo, lentswe le nepahetseng, qapodiso, bokgeleke</li> </ul> <p><b>Puisano: Tsa bophelo ba mofu kapa lengolo la boikano la kgotla (e etelletswe pele ke titjhere)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sepheo</li> <li>Tshebediso ya puo</li> <li>Rejisitara</li> <li>Tatellano e nepahetseng ya dipolelo</li> <li>Tshebediso ya makopanyi bakeng sa momahano</li> <li>Sebedisa mefuta e fapaneng ya dipolelo</li> <li>Bolelele le sebopoho</li> </ul>	<p><b>Bala tema mohlala: Terama, ditshomo.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Makgetha a tema ya dingolwa</li> <li>Bontsha kutlwisiso le kgolo ya poloto, kgohlano le baphetwa</li> <li>Ho nka mothinya, bokamorao, sebaka, karolo ya mopeti, mokotaba, phetelo le qetello</li> </ul> <p><b>Tshebetso ya ho bala:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pele ho ho bala (hlahisa tema)</li> <li>Nakong ya ho bala (makgetha a tema)</li> <li>Kamorao ho ho bala (araba dipotso, bapisa, fapanya, lekola)</li> </ul> <p><b>Bala le ho sheba tema mohl. dikoranta, atikele, diatikele tsa makasine bakeng sa tlhahisoleseding le kutlwisiso.</b></p> <p>Mawa a ho bala</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho okola le ho tlodisa mahlo</li> <li>Ho bala ka botebo</li> <li>Sepheo le baamohedi</li> <li>Ho iketsetsa diqeto ka moelelo wa mantswa a sa twaelehang.</li> <li>Dintlha le maikutlo</li> <li>Fana ka maikutlo a hao</li> <li>Moelelo wa mantswa a sa twaelehang</li> <li>Hlwaya puo e fehang maikutlo</li> </ul> <p><b>Kgutsufatsa tema</b></p>	<p><b>Ditema tsa kgokahano: Tsa bophelo ba mofu kapa lengolo la boikano la kgotla.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sebopoho se nepahetseng</li> <li>Sepheo</li> <li>Dintlha tsa sehlooho le tse tlatseletsang</li> <li>Tshebediso ya puo</li> <li>Rejisitara</li> <li>Tatellano e nepahetseng ya dipolelo</li> <li>Tshebediso ya makopanyi bakeng sa momahano</li> <li>Sebedisa mefuta e fapaneng ya dipolelo</li> <li>Bolelele le sebopoho</li> </ul> <p><b>Tsepamisa maikutlo ho tshebetso ya ho ngola.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ho etsa moralo/ boitokisetso ba ho ngola</li> <li>Ho ngola mokgwaritso</li> <li>Ho boeletsa mosebetsi</li> <li>Ho hlaola diphoso</li> <li>Ho nehelana</li> </ul> <p><b>Ho ngola tsa bophelo ba mofu o latela mokgwa wa ho ngola.</b></p>	<p><b>Matlafatso ya thutapuo e entsweng bekeng tse fetileng</b></p> <p><b>Mosebetsi o boemong ba lentswe:</b>  Maetsi, mabitso</p> <p><b>Mosebetsi boemong ba polelo:</b>  Tlhaloso: Sesosa le ditlamorao</p> <p><b>Moelelo wa mantswa:</b>  Ho sutha ha moelelo, ho sebedisa puo bakeng sa sepheo se ikgethileng, lentswe le le leng bakeng sa polelwana</p> <p><b>Matshwao a puo le mopeleto:</b>  Dipaterone tsa mopeleto</p> <p><b>Ho thusa bathuti ka thutapuo e tswang ho tema e ngolwang</b></p>
<p><b>Mosebetsi wa tekanyetso wa 9: Ho ngola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tema ya kgokahano (Matshwao a 20) (tse 2 tse kgutshwanayane kapa e le nngwe e telele (Matshwao a 20)</li> </ul> <p><b>E tshwanelwa ho ngolwa pele ho teko e laolawang HLAHLOBO YA MAFELONG A SELEMO</b></p>				

KOTARA 4				
BEKE	HO MAMELA LE HO BUA	HO BALA LE HO BOHA	HO NGOLA LE NEHELANA	DIBOPEHO LE MELAO YA TSHEBEDISO YA PUO
7-8	<p><b>Ho mamela le ho bua</b> Ho boeletsa mosebetsi</p>	<p><b>Ho bala le ho boha:</b> Ho boeletsa mosebetsi wa mawa a ho bala le ho boha le dithekiniki tsa ho araba ditema</p>	<p><b>Ho ngola:</b> Ho boeletsa mosebetsi wa ditema tse ngolwang: Meqoqo le Ditema tsa kgokahano</p>	<p><b>Ho boeletsa mosebetsi:</b> Mosebetsi o boemong ba lentswe Mosebetsi boemong ba polelo Moelelo wa lentswe Matshwao a puo le mopeleto</p>
9-10	<p><b>HLAHLOBO YA MAFELONG A SELEMO</b> <b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 10</b> <b>TEKO E LAOLWANG</b> <b>HO ARABA DITEMA (Matshwao a 70)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Potso 1: Ditema tsa dingolwa kapa tseo eseng tsa dingolwa (Matshwao a 25)</li> <li>Potso 2: Tema e bohawang (Matshwao a 15)</li> <li>Potso 3: Kgutsufatso (Matshwao a 10)</li> <li>Potso 4: Dibopeho le melao ya tshebediso ya puo (Matshwao a 20) PAMPIRI YA 2</li> </ul>			

MESEBETSI YA TEKANYETSO EO ESENG YA SEMMUSO (TEKANYETSO YA SEMMUSO E TSWELLANG)			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Mosebetsi ya ho mamela le ho bua</li> <li>Mosebetsi e fapaneng ya ho mamela le ho bua</li> </ul>	<p><b>Mosebetsi ya ho bala le ho boha</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebetso ya ho bala</li> <li>Mosebetsi ya ho balla hodimo</li> <li>Mosebetsi ya ditema kutlwisiso</li> <li>Mosebetsi ya tema ya dingolwa e itshetlehileng ka ditema tsa dingolo tse hlwauweng</li> </ul>	<p><b>Mosebetsi ya ho ngola le ho nehelana</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tshebetso ya ho ngola</li> <li>Ho ngola seratswana</li> <li>Ditema tsa kgokahanyo</li> <li>Meqoqo</li> <li>Ho ngola ka ho iqapela</li> </ul>	<p><b>Mosebetsi ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Mosebetsi e fapaneng ya dibopeho le melao ya tshebediso ya puo</li> </ul>

**KEREITI YA 9 SESOTHO PL KAKARETSEO YA DITEKAYETSO: KOTARA YA 4**

<p><b>HLAHLobo YA MAFELONG A SELEMO</b>  <b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 7</b>  <b>TSA MOLOMO (Matshwao a 20)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nehelano ya porojeke ya molomo</li> </ul> <p>Titjhere e lokela ho qala/ ho qala ho hlahloba baithuti ka mosebetsi ona ho tloha kotareng ya 3 ho etsa bonnete ba hore baithuti bohle bohle ba ya hlahlojwa qetellong ya kotara ya 4  <b>PAMPIRI 1</b></p>	<p><b>HLAHLobo YA MAFELONG A SELEMO</b>  <b>TEKANYETSO YA SEMMUSO YA 9: HO NGOLA</b>  <b>DITEMA TSA KGOKAHANO: (TSE 2 TSE KGUTSWANE KAPA E</b>  <b>1 E TELELE: (Matshwao a 20)</b>  <b>E NGOLWA PELE HO HLAHLobo YA MAFELO A SELEMO.</b></p>	<p><b>HLAHLobo YA MAFELONG A SELEMO</b>  <b>MOSEBETSI WA TEKANYETSO YA SEMMUSO WA 10 PAMPIRI</b>  <b>YA 2</b>  <b>TEKO E LAOLWANG</b>  <b>HO ARABA DITEMA (Matshwao a 70)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Potso 1: Ditema tsa dingolwa kapa tseo eseng tsa dingolwa (Matshwao a 25)</li> <li>• Potso 2: Tema e bohawang (Matshwao a 15)</li> <li>• Potso 3: Kgutsufatso (Matshwao a 10)</li> <li>• Potso 4: Dibopeho le melao ya tshebediso ya puo (Matshwao a 20)</li> </ul>
--	--	--

**KEREITI YA 9: TEKANYETSO YA SEMMUSO**

<b>MESEBETSI YA TEKANYETSO E LAOLWANG SEKOLONG NAKONG YA SELEMO.</b>	<b>HLAHLobo YA MAFELONG A SELEMO</b>	
<p><b>DITEKANYETSO TSA SEMMUSO TSE 7</b></p> <p>1 Mosebetsi wa molomo (Ho balla hodimo ho habahanya le kotara ya (pele le ya bobedi) kgweditshela                      3 mesebetsi ya ho ngola                      1 Ho araba ditema                      1 Teko e laotsweng ya Phupjane                      1 Teko e laolwang ya bohareng ba selemo</p>	<p><b>HO NGOLA HLAHLobo</b></p> <p>Pampri 2: Ho arabela tema                      Pampiri 3: Ditema tsa kgokahano</p>	<p><b>TEKANYETSO YA TSA MOLOMO</b></p> <p>Pampiri 1: Mosebetsi wa molomo – Nehelano ya porojeke e ngolwang ka boiqapelo.</p>